

AREA_16 Zrušenie nevoľníctva v Rusku

- Inštitúcia nevoľníctva bol vzťah medzi pánom (majiteľom pôdy) a nevoľníkom (neslobodným roľníkom)
- Roľník bol k pôde priviazaný, bol nútený odovzdávať dávky, nesmel sa voľne pohybovať a bol považovaný za majetok pána
- I kvôli nevoľníctvu bolo poľnohospodárstvo v nepriaznivom stave a ľud bol veľmi chudobný, neraz odkázaný na živienie sa koreňkami rastlín apod.
- Prehra v Krymskej vojne (1853-1856), zaostalosť krajiny, nefunkčnosť hospodárstva, nespokojnosť obyvateľstva a ďalšie faktory spôsobili, že 19. februára 1861 bolo nevoľníctvo zrušené cárom Alexandrom II. (1855-1881), ktorý bol jeden z liberálnych
- O zmene situácie bolo obyvateľstvo postupne oboznamované, avšak zrušenie neakceptovali vo všetkých častiach Ruska okamžite, proces bol zdĺhavý
- Cca 40 mil. oslobodených ľudí získalo základné ľudské práva, šľachta už nesmela do ich života akokoľvek zasahovať
- Vznikli tri skupiny roľníkov: panskí, štátni (dostali najviac pôdy), údelní
- Začal výkup pôdy (3-12 desjatín pôdy na roľníka; 1desjatina=1ha), a teda museli za ňu roľníci zaplatiť, nedostali ju zadarmo; tí bez pôdy museli ešte 2 roky odpracovať, aby „vyrovnali svoj dlh“
- Mnohí sa zadĺžili a splácali pôžičky niekoľko rokov či desaťročí, pôda sa stala predmetom lichvy a úžery
- Oficiálne stanovisko malo oslobodiť roľníkov úplne, ale nebolo tomu tak – obyvateľstvo nebolo spokojné a v rokoch 1861-1863 prebehlo v guberniách cca 1 100 povstaní
- Celkovo táto zmena pohľadu na bežného človeka ako jednotlivca predstavuje pre krajinu obrovský prínos; Švankmajer ju nazýva najväčšou udalosťou v ruských dejinách

Aneta Korunková

413901